

DORDTYART 2014

DORDTYART 2014

Kunst, techniek en wetenschap

Er klinkt geluid in en om de Biesboschhal in Dordrecht. Glazen trechters lopen vol met water en kiepen weer leeg. Papier-sculpturen verbeelden de strijd van de mens tegen zijn omgeving en verdronken dorpen worden weer zichtbaar gemaakt.

Het bruist aan de oevers van het Wantij door de aanwezigheid van een ware werkgemeenschap, waarbij kunstenaars nieuw werk maken, artists in residence de mogelijkheden van kunst onderzoeken en jongeren werkervaring opdoen. En al doende komen kunstenaars en bezoekers met elkaar in contact en in die ontmoeting brengt kunst iets teweeg. Dat is precies wat DordtYart beoogd. Want hedendaagse kunst kan mensen in beweging brengen en mensen kunnen door kunst worden bewogen.

DORDTYART 2014 is de titel van de derde tentoonstelling. De werken van de kunstenaars opereren in het grensgebied van kunst, wetenschap en techniek. Kunst 'werkt' en dat is te ervaren bij veel installaties met bewegende onderdelen of waar beweging is vastgelegd in film of foto. Ervaringen brengen emoties teweeg. In de hal klinkt het geluid van vallend water, van vogels en sprekende mensen. Ook horen we de melancholische klanken van een oude langspeelplaat.

Aan de tentoonstelling doen elf kunstenaars mee. Ieder presenteert een bestaand werk en creëert een nieuw werk in opdracht op locatie. Het ambachtelijke is een belangrijke factor en ook wordt veel waarde gehecht aan onderzoek. Zo is er van Joost Rekveld een stereokijkervideo, drie boxen met stereoscopische beelden, abstract, grafisch en visueel verwant aan wat je hoort aan omgevingsgeluid. Stéphane Cauchy verbeeldt met zijn waterinstallatie met dansende trechters natuurkundige principes met veel aandacht voor de esthetische ervaring. Ajla R. Steinvåg zet met collages van ingewanden in siliconen, opgesteld in laboratoriumvitruines, vraagtekens bij technologieën die worden ingezet om het lichaam mooier, beter en zelfs onsterfelijk te maken. Paul Segers werkt samen met Ajla R. Steinvåg aan een installatie, een werkstation uit een andere wereld en uit een andere tijd. De artefacten lijken op implantaten en meetkundige instrumenten. Op beeldschermen is te zien hoe deze voorwerpen door de ogenschijnlijke makers worden begraven. Anja de Jong maakt het verleden van de natuur zichtbaar door sporen van de Grote Waard fotografisch te registreren.

De installatie van geluidskunstenaar Paul Devens geeft opnames weer van de stad Dordrecht via over rails glijdende speakers. De papiersculpturen van Karen Sargsyan verbeelden de strijd van de mens tegen zijn omgeving in een satirisch tableau vivant. Giny Vos onderzoekt het veranderende daglicht dat schaduw creëert en diepte geeft in haar nieuwe installatie: *Gabriel*. De vormtaal van de Biesboschhal vormde voor Jonas Wijtenburg aanleiding om een triomfboog te construeren. En Krijn de Koning onttrekt én vestigt de aandacht op de omgeving van de hal met een doolhof op de tweede verdieping. In deze installatie worden op verschillende plekken films, video's en foto's getoond, waaronder zes kunstvideo's uit de collectie Dommering.

Op de eerste verdieping verrichten tweemaal drie artists in residence voor een periode van drie maanden onderzoek naar verschillende aspecten van hedendaagse kunst.

Acht van deze kunstenaars worden gesteund door het Mondriaanfonds via een bijdrage opdrachtgeverschap.

DordtYart biedt met deze tentoonstelling kunstenaars een inspirerende plek om te werken en geeft het publiek de kans om in gesprek te gaan met de kunstenaars en te ervaren dat kunst nieuwsgierig maakt. Op deze manier wordt kunst gepresenteerd als esthetische ervaring en als stof tot nadenken.

Lyda Vollebregt, november 2014

Thomas Bakker (Berkel en Rodenrijs, 1969)

Thomas Bakker maakt vaak tijdelijke installaties. Hij projecteert dia-, video- of filmfragmenten op objecten in de tentoonstellingsruimte. Deze fragmenten zijn ter plekke opgenomen en bestaan uit minimale verhaallijnen. Door de opnames in de ruimte terug te plaatsen, verbindt hij heden en verleden.

Voor DordtYart maakte Bakker twee nieuwe werken: *Zonder titel* (2014) en *PANAVISION* (2014). Voor het eerste werk filmde hij een koppel fazanten terwijl zij in DordtYart hun weg zochten tijdens de opbouw van de tentoonstelling. Bakker wil de schoonheid van de fazanten en hun onvoorspelbaar gedrag op een niet documentaire manier vastleggen.

Hij projecteert de film met een 35 mm projector op staande steenschotten, die op verschillende plekken in de hal zijn terug te vinden als vloerdelen. De installatie is zo niet alleen filmisch maar ook fysiek met de plek verbonden.

In de buitenruimte installeerde Bakker een ander nieuw werk op de steiger bij de insteekhaven: *PANAVISION* (2014). Deze installatie bestaat uit achttien donkere zonnepanelen die geplaatst zijn in een metalen constructie. De panelen zijn onderling gekanteld waardoor een gefragmenteerd vlak ontstaat. Het werk heeft dezelfde verhoudingen als een bioscoop-scherf met een hoogte / breedteverhouding van 1 : 2,4.

Dit wordt panavision genoemd. De vlakken weerkaatsen licht en absorberen energie. Overdag reflecteert de versplinterde film het landschap en de lucht. Bij het invallen van de avond neemt het bioscoop-scherf een donkere kleur aan en verdwijnt de figuratie. Het scherf reageert op de natuurlijke lichtomstandigheden. Door een stroomverbinding met de hal genereert het kunstwerk energie voor installaties die in de hal staan opgesteld.

Panavision (2014)

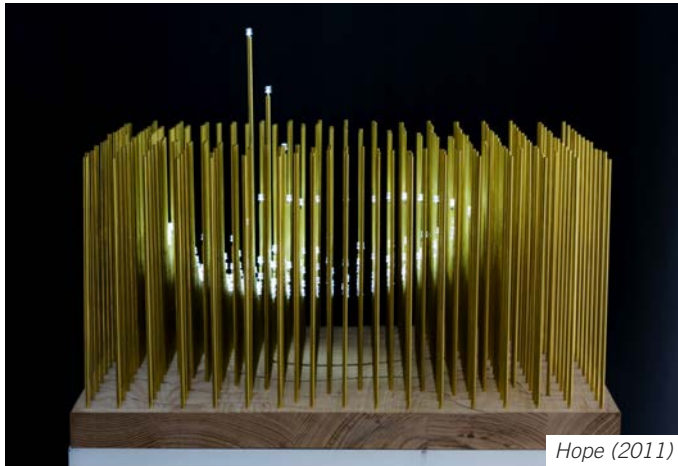
Giny Vos (Rotterdam, 1959)

Giny Vos is vooral bekend van grote lichtwerken in de openbare ruimte. Omdat in DordtYart veel daglicht binnenvalt wilde Vos de hal niet verduisteren om vervolgens te werken met kunstlicht, maar het daglicht juist gebruiken voor haar nieuwe installatie. Ze dacht aan glas-in-loodramen, een ingreep die de hoge hal een sacraal karakter zou geven. Ze kwam op het idee een engelfiguur te maken.

Gabriël (2014) is een abstracte weergave van de engel Gabriël, gemaakt van stroken transparante folie in verschillende kleuren. Vos monteerde aan de metalen constructie van de Biesboschhal een ophangstelsel voor de folie. Door de kleurvlakken achter elkaar te plaatsen, als coulissen, mengen de kleuren.

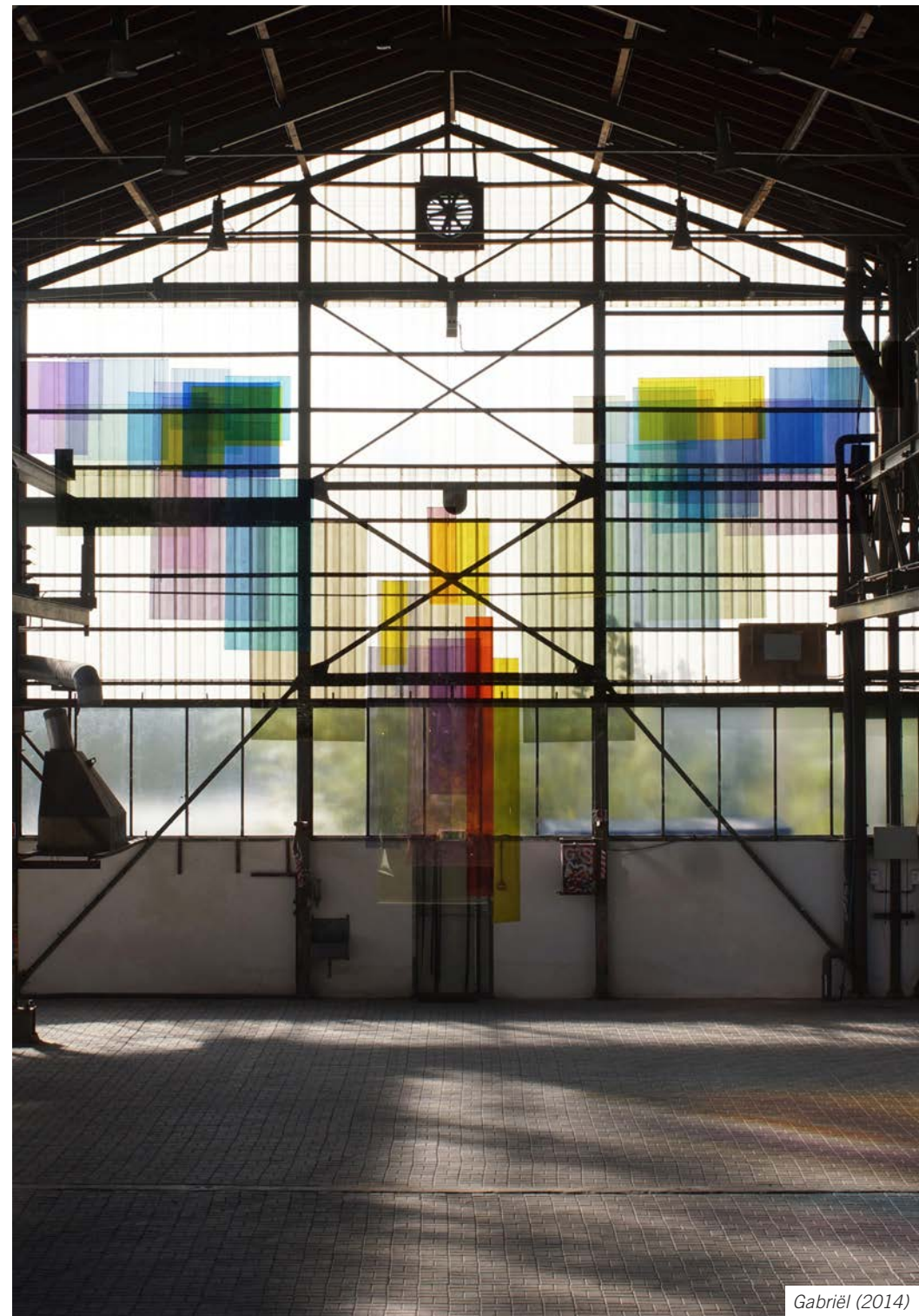
Vos werkt tijdens de idee-ontwikkeling vrij intuïtief en achteraf bleek zij tijdens vakanties al veel glas-in-loodramen te hebben gefotografeerd. In haar atelier is op de computer een ontwerp gemaakt voor de engel, die vervolgens in het groot is uitgevoerd.

Vos werkt vaker met schaalmodellen, die ook te zien zijn in de hal: het ijle bootje *Hope* (2011) dat tussen messing buisjes oplicht. Dit model maakte ze naar aanleiding van een grotere, tijdelijke installatie op een braakliggend terrein in Delhi (2008) waarbij de messing buisjes zijn vervangen door grote bamboepalen. Bij schemering ontstond het poëtische beeld van een lichtgevend bootje in de donkere nacht.

Hope (2011)

Voor Vos is het werk in DordtYart enerzijds een onderzoek naar de beste constructie om de folies zo onzichtbaar mogelijk op te hangen, zodat het lijkt of ze zweven. Anderzijds is *Gabriël* een onderzoek naar het veranderende daglicht dat schaduw creëert en dat het beeld diepte geeft.

Gabriël (2014)

Anja de Jong (Scheveningen, 1957)

Anja de Jong is een beeldend kunstenaar die werkt met het medium fotografie. Geschiedenis en waterhuishouding wereldwijd hebben haar interesse, zoals te zien is in *Five Eras - Five Cultures* (2012), een werk over archeologische vindplaatsen op Newfoundland in Canada. Voorafgaand aan een project duikt De Jong in boeken en archieven, op zoek naar docu-

menten die haar helpen het zichtbare en onzichtbare verleden van een plek te leren kennen. Door onderzoek en een serie foto's wil De Jong dit verleden in kaart brengen.

Submersa (2014) is een serie van zeven fotografische drieliuken. Elk beeld laat drie foto's zien van dezelfde plek, telkens gezien vanuit een andere hoek.

Het zijn verstilde beelden van landschappen waarin soms huizen, bruggen of hijskranen staan. Mensen zijn afwezig. Opvallend zijn de helder blauwe, Hollandse luchten.

Submersa is een zoektocht naar dorpen die tijdens de 15^e eeuwse Sint Elisabethsvloeden zijn verdronken. De Jong ging op zoek naar deze geschiedenis van de

Grote of Zuid-Hollandse Waard. Naar schatting verdronken 16 tot 72 dorpen die nooit meer of pas na eeuwen 'boven water' zijn gekomen. In archieven zocht De Jong naar lijsten van archeologische vindplaatsen en resultaten van proefboringen die de loop van voormalige rivieren en stroomgebieden aan het licht brachten. Met behulp van oude kaarten en geschreven

bronnen vond ze enkele verloren gebieden terug. Uiteindelijk fotografeerde zij zeven plekken waarvan vrijwel zeker is dat daar, onder het oppervlak, een verloren dorp ligt. De dorpen die De Jong nu een gezicht geeft zijn: Craijestein, Houweninge(n), Erkentrudenkerke, Almsvoet of Alm(m)onde, Dubbelmonde, Wolbrandskerke of Cruijskerke en Twintighoeven.

Het woord 'submersa' werd gebruikt in de weinige geschreven bronnen die het eerdere bestaan van de verdwenen dorpen in de Grote Waard bevestigen, bijvoorbeeld de kerkelijke rekeningen van de bisdommen van Luik en Utrecht. Toen er uit deze gemeenten geen gelden meer binnenkwam, noteerden men 'submersa' in de boeken.

Craijestein, *Submersa* (verdronken), Anja de Jong©2014

Dubbelmonde, *Submersa* (verdronken), Anja de Jong©2014

Paul Segers en Ajla R. Steinvåg (Eindhoven, 1976 en Vadsø – Noorwegen, 1975)

Paul Segers toont in DordtYart zijn installatie *The Crossing* (2013). Het is een reactie op de industriële geschiedenis van Helmond. Wanneer een bezoeker langsloopt begint een mechaniek te draaien en wordt een witte vloeistof rondgepompt in de boot. Deze vloeistof verwijst naar de melk die metaalarbeiders dronken om eventuele schadelijke effecten van giftige stoffen te neutraliseren. Bovenop de boot staat een villa en eronder hangt een arbeidershuisje: twee tegenpolen.

Ajla R. Steinvåg presenteert *The Re-producing Gadgets* (2013) en *The Compensation Act* (2013). In vitrines liggen nagemaakte menselijke ingewanden van silicone. Chirurgische schalen en scharen versterken het idee dat de ingewanden regelrecht uit de operatiekamer komen. Steinvåg is geïnteresseerd in anatomie, pathologie en plastische chirurgie en zet vraagtekens bij technologieën die worden ingezet om het lichaam mooier, beter en zelfs onsterfelijk te maken.

In DordtYart werken Segers en Steinvåg voor het eerst samen. De afgelopen jaren kreeg hun werk steeds meer raakvlakken omdat zij zich veelal baseren op dezelfde bronnen. Het grote gebaar van Segers en de fijngevoeligheid van het precieze, ambachtelijke van Steinvåg lopen in *Future Artefacts* naadloos in elkaar over. De samenwerking resulteert in een proces waarin constant overleg leidt tot een nieuwe benadering van ieders eigen werkwijze.

Future Artefacts (2014) staat op zwevende vloerdelen en lijkt een nagebouwd laboratorium, met een duidelijk verouderde controle-unit waarvan de apparaten niet meer werken. De installatie is gedeeltelijk overkapt met plastic lamellen die suggereren dat je een steriele ruimte binnen gaat. De werkplaats is gevuld met Petri schaaltjes en allerhande laboratoriumgereedschap. *Future Artefacts* is een werkstation, een laboratorium van een andere wereld en uit een andere tijd. Waar het precies vandaan komt is onduidelijk.

Waarschijnlijk staat het in een onbestemde toekomst, hoewel het zich ook kan bevinden aan de rand van onze realiteit. Het station oogt als een gecrashte modernistische droom van futuristisch architect en theoreticus Buckminster Fuller. Op werktafels wordt hard gewerkt aan biologisch/technologisch ogende objecten: futuristische artefacten gemaakt van restmaterialen uit de industrie en begroeid met mossen of vlezige substanties. De artefacten lijken op implantaten en meetkundige instrumenten. Op schermen is te zien hoe de ogenschijnlijke makers deze voorwerpen in de grond begraven.

Zoals sciencefiction schrijver J.G. Ballard de realiteit omschreef als: 'a mass of competing fictions' planten de kunstenaars fictie in de hoop ooit realiteit te oogsten. Met deze installatie verwijzen Segers en Steinvåg naar de toekomst en de maakbaarheid van de realiteit. Welke waarde en functie de objecten zullen krijgen als ze ooit gevonden worden zal geheel afhangen van de toekomst waarin ze terecht komen.

Future Artefacts (2014) fotografie: Peter Cox

Future Artefacts (2014) fotografie: Peter Cox

Paul Devens (Maastricht, 1965)

Paul Devens is geluidskunstenaar, maar hij gebruikt vaak verschillende disciplines in één werk. Naast geluid werkt hij ook met architectuur, video en performance. Zijn installaties gaan een relatie aan met de ruimte waarin ze staan. Hij onderzoekt de wisselwerking tussen architectuur en geluid. Devens bouwt zijn eigen systemen en schrijft zijn eigen sturingsprogramma's. Als bestaande installatie presenteert Devens in DordtYart *City Chase* (2011), een geluidswand waaruit geluiden klinken die hij al fietsend door Dordrecht heeft opgenomen. Vier speakers glijden over de rails en laten geluiden horen van spelende kinderen, auto's die over de snelweg voorbij razen en vogels die kwetteren. Doordat de geluiden al fietsend zijn opgenomen is er geen focus op één specifiek geluid. Het publiek ervaart het alsof het zelf een tocht door de stad maakt. Dit werk stimuleert het verbeeldingsvermogen van de toeschouwer, omdat de herkenbare geluiden direct beelden oproepen.

Zijn nieuwe werk, *Pavilion 3* (2014) is een L-vormig houten podium waarop beweegbare witte houten en semi-transparante wanden zijn geplaatst. In de hal van DordtYart is een interpretatie van Rietveld's Sonsbeek Paviljoen te zien, op schaal verkleind tot de grondafmetingen uit de sociale woningbouw. *Pavilion 3* brengt utopische en puur esthetische architectuur enerzijds en utiliteit- en disciplinerende bouw anderzijds samen. De drie grootste wanden uit het ontwerp bewegen volgens een vooraf vastgestelde choreografie op en neer; hiermee wordt niet alleen de zichtbare definitie van de ruimte flexibel, ook de akoestische ruimte is hierdoor veranderlijk. Een systeem met microfoons en luidsprekers zet deze verandering in gang. Door het werk te betreden wordt het publiek actief onderdeel van de fluïde architectuur waarbij ruimte, beweging en geluid de taal vormen.

City Chase (2011)

Pavilion 3 (2014)

Karen Sargsyan (Jerevan – Armenië, 1973)

Karen Sargsyan snijdt figuren uit papier, op gevoel en zonder schets. Deze vormen modelleert hij om een metalen frame. Zoals een beeldhouwer figuren uit steen hakt of modellen van klei boetseert, zo laat Sargsyan mensfiguren tevoorschijn komen uit het papier, mensfiguren in actie, want de beelden zijn dynamisch. De snelheid waarmee Sargsyan het papier aan stukken snijdt, is voelbaar in zijn werk. Door middel van kleine motoren laat hij de figuren draaien en bewegen.

Temple of Science (2014) van Karen Sargsyan is een levensgrote speeldoos van papier waaruit muziek klinkt en waarin figuren dansen. Rechts van het podium draait een sleutel, op het podium staat een skelet met skeelers en wapperende ribben, de langspeelplaat met kleine mensfiguren draait rond en de naald van de lp-speler schiet op en neer. Boven dit minitheater hangt een kleurrijke clown die aan zijn voet wordt vastgehouden door een hand die uit de wolk steekt.

Sargsyan laat zich inspireren door mythes, verhalen, krantenberichten en de Bijbel. Voor hem vertellen de figuren een duidelijk verhaal. Voor de toeschouwer is het eerder een schouwspel waarin verschillende personages samenkomen in een decor met herkenbare elementen, zoals de langspeelplaat, de stapel boeken en de paspop.

Temple of Science gaat volgens Sargsyan over de moeizame relatie tussen wetenschap en religie. Het draaiplateau symboliseert de gang van de mensheid, van de tempel van het religieuze bewustzijn naar de tempel van wetenschap en technologie. Hij vraagt zich af of wetenschap en technologie de mensheid daadwerkelijk vooruit hebben geholpen. *Temple of Science* is tevens een theatrale verbeelding van een verlangen naar de troostende schoonheid die kunst kan bieden in een tijd die volgens Sargsyan meer belangstelling heeft voor de financiële waarde van kunstwerken, vluchtige genoegens en holle frasen van de critici. De installatie kan beschouwd worden als een satirisch tableau vivant.

Temple of Science (2014)

Joost Rekveld (Terneuzen, 1970)

Joost Rekveld doet onderzoek naar de mogelijkheid om menselijke zintuigen kunstmatig uit te breiden. *#47_1 (2013)* is een installatie bestaande uit drie stereokijkers. Hierin zijn abstracte, bewegende beelden te zien die een vertaling zijn van zijn ervaringen met een kunstmatig extra zintuig waarmee hij elektrostatische velden kan voelen. Dit extra zintuig bestaat uit een meetapparaat dat verbonden is met trilmotoren die om de arm worden gedragen.

Met zijn nieuwe werk: *#53 (2014)* wil Rekveld het publiek laten ervaren wat met het blote oog niet waarneembaar is. Mensen zijn gevoelig voor de intensiteiten van licht (licht-donker) en de frequenties (kleur), maar niet voor de polarisatie-richting van het licht: de richting waarin de lichtgolven trillen. Met name vogels en vissen zijn dat wel en gebruiken die vaardigheid bij het navigeren.

In de installatie *#53* betreedt het publiek een ruimte met wanden van half transparant zwart doek en een schuin oplopende vloer. Vloer, wanden en plafond lopen taps toe en eindigen in een venster, waarin het licht van de hal te zien is dat via een gebogen spiegel is gebundeld. Wanneer de kijker een speciale bril op zet, wordt een spectrum aan kleuren zichtbaar gemaakt door polarisatiefilters. De kleuren hangen af van de positie van de kijker in de ruimte en van het steeds veranderende licht in de hal.

Tijdens het werken in DordtYart verricht Joost Rekveld onderzoek naar het toepassen van gepolariseerd licht in combinatie met daglicht. Het resultaat van dit onderzoek is een interactief werk. Het is zijn eerste werk waarin geen elektriciteit wordt gebruikt.

#53 (2014)

Jonas Wijtenburg (Nijmegen, 1989)

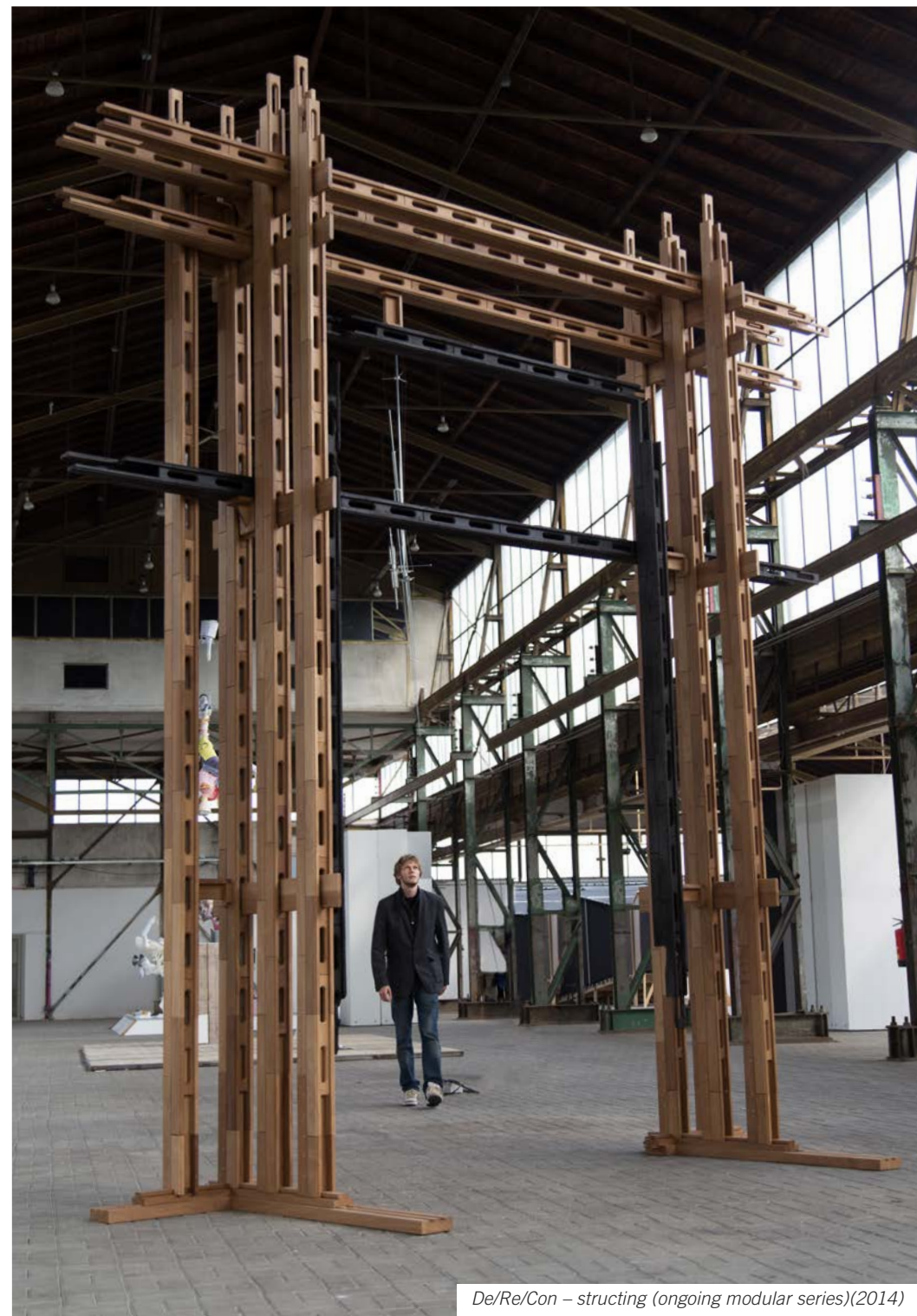
Nadat hij een periode plaatsgebonden werk had gemaakt, kwam Jonas Wijtenburg tot de conclusie dat de hoeveelheid restmateriaal te groot was voor een duurzame praktijk. Hij bracht na elke tentoonstelling te veel restafval naar de stort. Met het materiaal gooide hij zo ook zijn gedane werk weg, en dat was slecht voor het milieu, zijn motivatie en de financiële situatie. Wijtenburg is zich daarom gaan verdiepen in het ontwikkelen van een demontabele, modulaire structuur die op verschillende manieren in elkaar gezet kan worden, zodat deze aangepast kan worden aan elke omgeving. In DordtYart is een eerste versie gemaakt. Met elke tentoonstelling moet het assortiment uitgebreid worden, waardoor de inzetbaarheid groeit en het werk een duurzaam karakter krijgt.

Reconstructing ruined motives #0.1 (2013) is een van de eerste werken die hij maakte als een op zichzelf staand architecturaal object. De poort is gemaakt van betonplex, gips, metalen onderdelen en Amerikaans walnoten hout en verwijst naar een Romeinse triomfboog. In DordtYart functioneert het als toegangspoort tot de tentoonstelling.

Reconstructing ruined motives #0.1 (2013)

De/Re/Con – structing (ongoing modular series)(2014) is een tweede werk op de tentoonstelling. Het is een hedendaagse triomfboog gemaakt van iroko hout, Afrikaans hardhout, dat gebruikt werd voor scheepsdekken. Enkele delen van de poort zijn zwartgeblakerd. De vormtaal van de Biesboschhal vormde voor Wijtenburg aanleiding om deze modulaire structuur te beginnen. De industriële stalen H-balken van de hal staan in contrast met de handgemaakte H-balken van Wijtenburg. De titel *De/Re/Con – structing* omvat het hele idee van de demontabele, modulaire structuur: destructing is afbraak, constructing is opbouw en reconstructing is wederopbouw.

De/Re/Con – structing (ongoing modular series)(2014)

Stéphane Cauchy (Haubourdin – Frankrijk, 1970)

Voor de tentoonstelling DordtYart 2014 past Stéphane Cauchy een bestaande installatie aan. Dit werk, *Untitled (2007-2014)*, bestaat uit tien glazen trechters, katrollen, rubberen slangen en staal. Uit een enorme bak wordt water omhoog gepompt in de trechters die erboven hangen. Door het gewicht zakken deze omlaag. Zodra een trechter vol is, loopt hij leeg en springt hij gewichtloos weer omhoog. Het werk levert een schouwspel op van dansende trechters die elkaar in beweging zetten, een echt waterballet.

Het werk dat Cauchy produceert voor DordtYart, *Untitled (2014)*, is een pendule gemaakt van drie armen, die elk om twee verschillende assen draaien. De eerste en belangrijkste arm wordt aangedreven door een elektrisch systeem, dat ook gebruikt wordt voor ruitenwipers in auto's. Deze arm slingert van links naar rechts en brengt de andere twee armen in beweging. Deze twee mobiele elementen hebben elk hun eigen bewegingssnelheid en dynamiek. De verkregen beweging is eerst vloeiend, maar kan opeens veranderen, waardoor het werk uit balans raakt. Daardoor volgen een serie ongeordende en onvoorspelbare acties. De eerst langzame en geleidelijke bewegingen gaan sneller en lijken soms zelfs gewelddadig. Elk kinetisch onderdeel beïnvloedt de ander. Onvoorspelbaarheid is het sleutelwoord.

Untitled (2014)

Het gaat Cauchy bij deze onvoorspelbaar slingerende pendule niet alleen om de schoonheid van het fascinerend schouwspel. Voor hem is het werk ook een visuele overdenking van de 'condition humaine': hoe wordt de stroom van ons leven beïnvloed door onvoorspelbare krachten?

Cauchy is een echte vakman die op ambachtelijke wijze te werk gaat. Voor zijn installatie in DordtYart heeft hij op de draai-bank elk onderdeel stuk voor stuk gemaakt. Op tienden van millimeters nauwkeurig vervaardigde hij zo alle losse elementen. De mechanieken die hij gebruikt zijn daarentegen altijd eenvoudig.

Met zijn werk toont Cauchy de poëzie van alledaagse ervaringen waarin een natuurkundig verschijnsel te ontdekken valt als zwaartekracht of evenwicht.

Untitled (2007-2014)

Krijn de Koning (Amsterdam, 1963)

Krijn de Koning maakt installaties die specifiek voor een plek, voor een ruimte zijn gemaakt. Hij onderzoekt de omgeving: hoe ervaren en gebruiken we die en hoe kijken we tegen deze ruimte aan. Hij is geïnteresseerd in de aspecten die een ruimte kunnen conditioneren en die enorme gevolgen hebben voor de beleving ervan. Eén simpele ingreep kan een situatie volstrekt veranderen.

De Koning werkt vaak met felle kleuren: brandweerrood, kanariegeel en appelgroen. Maar in DordtYart maakte hij een volledig zwarte installatie: *Night Dwelling* (2014).

De opdracht was om op de tweede verdieping van DordtYart een permanent werk te maken waarin video's van andere kunstenaars worden getoond. De Koning stelde zichzelf tevens tot doel om het prachtige uitzicht op de Merwede en het Wantij te behouden. Daarnaast zag hij het als uitdaging om een video-ruimte te realiseren die niet volledig verduisterd is, maar waarin daglicht naar binnen valt.

Night Dwelling is een labyrint waarin de bezoeker kan dwalen door gesloten en open ruimtes. Er zijn drie gesloten filmzalen met bioscoopstoelen en drie open ruimtes waar wordt geprojecteerd op witte vlakken. Om de overgang van de ene ruimte naar de andere geleidelijk te laten verlopen en de installatie als één beeld te laten functioneren, heeft De Koning het gehele werk zwart uitgevoerd. De binnen- en buitenruimtes raken met elkaar verweven. Het zwart absorbeert in grote mate het licht, wat consequenties heeft voor het ervaren van de ruimtelijkheid die moeilijker te vatten is in zwart. Het is een homogene nederzetting bij avond, waar op allerlei plekken lichtbronnen kleine onderdelen van de plek belichten en bepalen.

Night Dwelling (2014)

Het artist in residence programma van DordtYart biedt aan talentvolle, jonge kunstenaars de gelegenheid om onderzoek te doen, vaardigheden te ontwikkelen en nieuw werk te maken. Dit doen zij binnen de werkgemeenschap DordtYart in de ruimtes van het industriële gebouw. Kunstenaars over de hele wereld kunnen deelnemen aan het programma als zij werken binnen de disciplines monumentale beeldhouwkunst, videokunst en installatiekunst. Ze wonen drie maanden in een gastenverblijf en werken in de hal waar ook de bezoekers komen. Zo maken de bezoekers van DordtYart op een bijzondere manier kennis met het werk van de kunstenaar.

Hsiang-Lu Meng (TWN) Het werk van Hsiang-Lu Meng gaat over de relatie tussen het individuele en collectieve, benaderd vanuit een maatschappelijke context. Meng komt uit Taiwan, een cultuur waar veel waarde wordt gehecht aan discipline en etiquette. Respect voor de meerderheid is belangrijker dan de aandacht voor het individu. Meng werkt voornamelijk met objecten uit het dagelijks leven, die we herkennen en waartoe we ons weten te verhouden. Door de objecten uit de eigenlijke context te halen, wil Meng bereiken dat de kijker het object heroverweegt en een andere betekenis eraan verbindt. Met haar serie 'shirts' beeldt ze karakters uit door variaties aan te brengen op het anonieme, zakelijke witte overhemd.

Allie Holden (PL) Tijdens haar verblijf in DordtYart is Holden een interactie aangegaan met de bewoners van Dordrecht en de stad zelf. Bezoekers mochten meeschilderen op grote canvassen, naar aanleiding van abstracte foto's die zij maakte van het havengebied. De doeken zijn in stukken geknipt en vervolgens aan elkaar genaaid tot kledingstukken. Van touwen en metalen onderdelen die ze vond in de haven creëerde Holden een mensfiguur. Door gipsen afgietsels van haar gezicht, handen en voeten toe te voegen werd het beeld een zelfportret op levensecht formaat. De sokkel waarop het figuur geplaatst is, is beschreven met flarden teksten van de Dordtse dichters Jan Schouten en Cornelis Buddingh.

Marloes van Son (NL) Marloes van Son bouwt systemen, op zoek naar een fragiel evenwicht tussen natuurwetenschappelijke fenomenen en technologie. Haar inspiratie komt onder andere van water, vuur of lucht gecombineerd met licht, beweging en geluid. Tijdens haar artist in residence periode bestudeerde Van Son de vleugeldynamica van vogels. Ze bekeek slow-motion films van zwermen vogels en bouwde prototypes om het juiste materiaal te vinden voor haar vleugels. Uiteindelijk bouwde ze drie vleugelsystemen die ze bevestigde aan houten bakken op hoge poten. De zijde waarop de vleugel is bevestigd bedekte ze met spiegelend perspex, waardoor de vleugel 'verdubbelt' en het werk op een vogel lijkt. Het publiek krijgt het gevoel tussen een zwerm vogels te staan.

Athanasios Kanakis (GR) Het ruimtelijk onderzoek van Athanasios Kanakis richt zich op het concept van transitieruimtes. Zonder transitieruimtes zou ons hedendaags begrip van ruimtelijke tegenpolen, zoals privé-publiek of binnen-buiten, misschien wel onmogelijk zijn. Kanakis gebruikt verschillende media als schaalmodellen, objecten en afbeeldingen. Ruimtelijke concepten, symbolen en theorieën spelen een belangrijke rol in het werk van Kanakis. De schaalmodellen functioneren als een referentie, een poëtische en abstracte metafoor, die hij op verschillende manieren toepast. Door vormen opnieuw te gebruiken onderzoekt hij de beeldtaal en het conceptuele systeem. Het resultaat van zijn huidige onderzoek zijn sculpturale objecten en gedeconstrueerde sets. Het is zijn bedoeling om een vervreemdende ruimte te creëren: een plek in een plek.

Seiko Yamamoto (JPN) "De wereld is gecreëerd door God, maar Nederlanders hebben hun land zelf gemaakt." Deze zin verwijst naar het winnen van land uit water. Yamamoto is erg onder de indruk van dit fenomeen omdat in Japan een grote angst bestaat voor de natuur. Dit is gerelateerd aan Shinto, een inheemse Japanse religie waarbij natuurkrachten en voorouders worden aanbeden. Hoewel de meeste Japanners geen geloof aanhangen, bestaat er toch een angst voor de natuur omdat het land te maken heeft met tyfoons, aardbevingen en tsunami's. Omgaan met de natuur vormt uitgangspunt voor haar video's, waarmee Yamamoto zich afvraagt hoe de natuur de menselijke geest beïnvloedt. In het Nederlands landschap ontbreekt het aan bergen. Dit gegeven is aanleiding tot het maken van haar film in DordtYart.

Kay Schuttel (NL) Met haar werk *Live* wil Kay Schuttel de werking van het medium film ontrafelen door het effect ervan op de beschouwer te onderzoeken. Terwijl bezoekers door het raam naar buiten kijken, zien ze hetzelfde beeld ook live op het scherm. In een performance loopt Schuttel werkelijk buiten, en daarmee tevens door het beeldscherm. Schuttel heeft zich bezig gehouden met tweedimensionale reflectie, oftewel de representatie van een beeld in verhouding tot de fysieke plek en werkelijkheid. Wat is een beeld? En wat is realiteit in een tijd waarin onze perceptie op de wereld wordt gereduceerd tot een plat oppervlak in een frame? De afbeelding wordt een object, waarin tweedimensionaliteit en driedimensionaliteit samenkomen. Door te experimenteren met verschillende perspectieven, afmetingen en geluid onderzoekt Schuttel verschillende ruimtes.

Thomas Bakker

Giny Vos

Anja de Jong

Stéphane Cauchy

Krijn de Koning

Paul Segers

Ajla R. Steinvåg

Paul Devens

Hsiang-Lu Meng
artist in residence

Allie Holden
artist in residence

Marloes van Son
artist in residence

Karen Sargsyan

Joost Rekvelde

Jonas Wijtenburg

Athanasios Kanakis
artist in residence

Seiko Yamamoto
artist in residence

Kay Schuttel
artist in residence

documentatie

DORDTYART 2014

curatoren

Lyda Vollebregt, Gerrit Willems

teksten

Esther Jonkman, Gerrit Willems, Arie van der Krogt

fotografie

DordtYart

vormgeving

stoopmanvos

DordtYart

Maasstraat 11

3313 CR Dordrecht

www.dordtyart.nl

